

بحران گرجستان و موضع ایران در مقابل روسیه

روسیه همواره از ایران استفاده ابزاری و تاکتیکی کرده است ولی از لحاظ استراتژیک در مورد تکنولوژی هسته ای همراه با غرب بوده است

سرویس روسیه/خبرگزاری آران
داوود هرمیداس باوند استاد دانشگاه و تحلیلگر
خبرگزاری آران / سرویس روسیه : تحلیل گر روابط بین الملل ضمن اشاره به توافق کشورهای عضو گروه 5+1 بر سر پیش نویس قطعنامه تازه علیه ایران آنهم به پیشنهاد روسیه با انتقاد از دیپلماسی تهران درقبال مسکو گفت: «ایران دیپلماسی خود را وابسته به روسیه کرده و آزادی عمل و آزادی مانور خودش را از دست داده و فرصت های هم که برایش پیش می آید را از دست می دهد بنابراین، چنین دیپلماسی یک دیپلماسی ناکام و نافرجام است.»

میانجیان بین المللی حل و فصل مناقشه هسته ای ایران موسوم به گروه 5+1 متشکل از 5 عضو دایم شورای امنیت سازمان ملل یعنی آمریکا، بریتانیا، فرانسه، روسیه و چین به همراه آلمان روزجمعه در یک اقدام غیر منتظره در پی نشستی در مقر شورای امنیت سازمان ملل در نیویورک، بر سر صدور قطعنامه تازه علیه ایران به توافق رسیدند.

توافق کشورهای عضو گروه 5+1 از این منظر غیر منتظره بود که هفته گذشته در آستانه برگزاری دومین نشست گروه 5+1 پس از انتشار تازه ترین گزارش مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی برای اعمال دور تازه ای از تحریم های بین المللی علیه ایران، روسیه اعلام کرد در این نشست شرکت نخواهد کرد که این امر به لغو نشست مذکور انجامید و به این ترتیب یکبار دیگر تردیدها در مورد ادامه همکاری های این کشور با گروه 5+1 افزایش پیدا کرد.

با این حال پس از آنکه واشنگتن رایزنی های گسترده ای را با هدف ایجادجامعی تازه در گروه 5+1 و متقاعد کردن روسیه برای بازگشت به جبهه مهار برنامه هسته ای ایران آغاز کرد و یک روز پس از نخستین دیدار وزرای خارجه روسیه و آمریکا از زمانآغاز بحران منطقه قفقاز، مسکو پیش نویس جدید ترین قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران را تنظیم و تقدیم کشورهای عضو گروه 5+1 کرد.

این درحالی است که پس از حمله روسیه به گرجستان که با سرزنش اکثر کشورهای جهان روبرو شد تهران بهعنوان معدود کشوری بود که در راستای جلب حمایت روسیه در موضوع مناقشه هسته ای ایرانو ایجاد شکاف در گروه 5+1 به صراحت از مسکو در حمایت کرد.

در همین حال داوود هرمیداس باوند استاد دانشگاه و تحلیلگر امور بین الملل گفت: «روسیه همواره از ایران استفاده ابزاری و تاکتیکی کرده است ولی از لحاظ استراتژیک در مورد تکنولوژی هسته ای همراه با غرب بوده است.»

وی افزود: «بعد از بحران گرجستان که روابط روسیه با غرب تا حدودی دچار تیرگی شد روسیه بر آن شدبرای جلوگیری از ادامه این بحران از ابزار ایران استفاده کند یعنی یک نقطه عطفی ایجاد شود برای تعدیل روابطش با غرب حال برای آنکه بها بدهد به این موضوع گیری اش ابتدا اعلام کرد که به قطعنامه جدید علیه ایران رای نخواهد داد چرا این موضوع بایددر چارچوب مذاکرات حل و فصل شود.»

باوند تصریح کرد: «بر این اساس روسیه سعی کرد موافقت خودش را برای صدور قطعنامه تازه علیه ایران آسان نشان ندهد و تشدید کندیازغرب به خود را ولی این کاملاً روشن بود که روسیه نهایتاً همراه با غرب خواهد بودمنتها این بار سعی کرد با این مخالفت های اولیه موفق به کسب امتیاز از غرب شود.»

این استاد دانشگاه تاکید کرد: «این نشان ضعف دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجیما است که با چند اظهار نظر شفاهی برخی از مقامات مسکو فکر می کنند که روسیه رویهای جدیدی را به نفع ما اتخاذ کرده است در حالی که اینها اظهار نظرهای ابزاری وتبلیغاتی است همانند برخی کشورهای غیر متعد که ابتدا برخی اظهار نظرات شفاهی می کنداما وقتی به تصمیم گیری می رسند می بینیم که درست به جهتی که غربی ها می خواهندحرکت می کنند و آنها هم رای علیه ایران می دهند.»

باوند در ادامه با انتقاداز رویکرد اخیر مقامات ایرانی در مقابل روسیه بعد از بحران قفقاز گفت: «وقتی یک کشوری وابستگی اش به یک قدرتی روز افزون می شود آزادی عمل و قدرت مانور خودش را ازدست می دهد و از فرصت های را هم که به نفعش پیش می آید و می تواند استفاده کند رابی بهره می ماند.»

وی افزود: «مسئله ایران با روسیه مثل کسی است که تمامتخم مرغ ها خود را در یک سبد ریخته است و این سبب شده است در جایی که واقعیت وحقانیت اقتضا می کند و در جایی که آینده نگری ایجاب می کند که موضعی اتخاذ کند که بتواند بهره برداری لازم را بکند به دلیل این وابستگی به روسیه این آزادی عمل وقدرت مانور را از دست بدهد.»

این تحلیلگر روابط بین الملل در ادامه با ذکر دو دلیل تاکید کرد که ایران نیازمند رابطه با گرجستان است.

وی تصریح کرد: «نخست آنکه راه ترانزیت زمینی ما معمولاً از ترکیه است و خوب گهگاهی ترکیه از این نیاز ما سو استفاده می کند و محدودیت های را ایجاد می کند، در صورتی که ما بتوانیم راه ایران - ارمنستان-گرجستان - دریایی سیاه را که کوتاه تر هم هست در اختیار بگیریم می توانیم این بار فشار ترکیه را تقلیل دهیم.»

باوند گفت: «دوم آنکهدر حالی اروپا وابسته به انرژی روسیه است که این کشور سعی می کند از انرژی در مقابل غرب به عنوان یک شمشیر دموکلس استفاده کند این در حالی است که بعد از بحرانگرجستان غرب به دنبال دستیابی به راه دیگری برای تامین انرژی افتاد که آن راه میتواند ایران باشد. یعنی ایران می تواند با صدور انرژی از طریق ارمنستان و گرجستانبه دریایی سیاه و بعد از آن به اروپا نیاز اروپا را تامین کند و اروپا را تا حدودیوابسته به خودش کند ولی وقتی ایران وابسته به روسیه می شود از همه امکانات خود رامحروم می شود.»

پایان پیام.